

ЗУСТРІНEMO ХХVI З'ЇЗД КПРС НОВИМИ ДОСЯГНЕННЯМИ У НАВЧАННІ І ПРАЦІ!

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН. ЄДНАЙТЕСЯ!

За наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ, МІСЦЕВКОМУ ТА КОМІСІЮ ЛКСМУ
ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО Прапора Державного
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

Видається з 1933 р. № 24 (1398). 27 ЧЕРВНЯ 1980 РОКУ. Виходить щотижня.

23 ЧЕРВНЯ 1980 РОКУ У МОСКВІ ВІДБУВСЯ ПЛЕ-
НУМ ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМІТЕТУ КПРС.

ПЛЕНУМ ЗАСЛУХАВ ДОПОВІДЬ ГЕНЕРАЛЬНОГО
СЕКРЕТАРЯ ЦК КПРС тов. Л. І. БРЕЖНЕВА І ВИРИ-
ШИВ СКЛИКАТИ ЧЕРГОВИЙ ХХVI З'ЇЗД КПРС 23
ЛЮТОГО 1981 РОКУ.

ЗАТВЕРДЖЕНО ПОРЯДОК ДЕННИЙ З'ЇЗДУ.

ПЛЕНУМ ЗАСЛУХАВ ДОПОВІДЬ ЧЛЕНА ПОЛІТ-
БЮРО ЦК КПРС, МІНІСТРА ЗАКОРДОННИХ СПРАВ
тов. А. А. ГРОМИКА «ПРО МІЖНАРОДНЕ СТАНОВИ-
ЩЕ І ЗОВНІШНЮЮ ПОЛІТИКУ РАДЯНСЬКОГО СОЮ-
ЗУ» І ПРИЙНЯВ ВІДПОВІДНУ ПОСТАНОВУ.

Постанова Пленуму Центрального Комітету КПРС від 23 червня 1980 року ПРО СКЛИКАННЯ ЧЕРГОВОГО З'ЇЗДУ КПРС

1. Склікати черговий ХХVI з'їзд Комуністичної партії Радянського Союзу 23 лютого 1981 року.
2. Затвердити такий порядок денної з'їзду:
  - 1) Звіт Центрального Комітету КПРС і чергові завдання партії в галузі внутрішньої і зовнішньої політики — доповідач Генеральний секретар ЦК КПРС тов. Л. І. Брежнєв.
  - 2) Звіт Центральної ревізійної комісії КПРС — доповідач голова Центральної ревізійної комісії КПРС тов. Г. Ф. Сизов.
  - 3) Основні напрямки економічного і соціального розвитку СРСР на 1981—1985 роки — доповідач

- 4) Вибори центральних органів партії.
3. Встановити норму представництва на ХХVI з'їзд КПРС: один делегат від 3350 членів партії.
4. Делегати на ХХVI з'їзд КПРС обираються згідно з Статутом партії закритим (таємним) голосуванням на обласних, краївих партійних конференціях і з'їздах Компартій союзних республік. Вибори делегатів на ХХVI з'їзд КПРС від Компартії України, Білорусії, Узбекистану і Казахстану проводяться на обласних партійних конференціях.

Комуністи, які перебувають у партійних організаціях Радянської Армії, Військово-Морського Флоту, внутрішніх і прикордонних військ, обирають делегатів на ХХVI з'їзд КПРС разом з відповідними територіальними партійними організаціями на обласних, краївих партконференціях або з'їздах Компартій союзних республік.

Комуністи, які перебувають у партійних організаціях частин Радянської Армії і Військово-Морського Флоту, що знаходяться за кордоном, обирають делегатів на ХХVI з'їзд КПРС на партійних конференціях відповідних військових з'єднань.

НАШІ ВИПУСКНИКИ — НАША ГОРДІСТЬ

ДУБЛЯНСЬКА Ольга, ви-
пускниця геолого-географіч-
ного факультету.

СЕРБУЛОВА Наталка, ви-
пускница історичного факуль-
тету.

ГАВРИЛЬЧЕНКО Ірина,
випускниця механіко-матема-
тичного факультету.

МІРКУЮЧИ ПРО МАЙБУТНЄ

Здавалось, що цей день ще так далеко, можна ще багато встигнути й багато чого досяти. Але ось вже позаду захист дипломних робіт і державні екзамени. Ти тримаєш в руках невеличку книжечку — диплом про вищу освіту, і тебе охоплюють почуття радості і смути. Це те, до чого ми праґнули багато років, чому було підкорене наше життя, це ще один крок вперед. Але разом з цим гірко усвідомлювати, що роки студентства пройшли і їх більше не повернути. Вони були заповнені різними подіями, успіхами і невдачами. Ще зовсім недавно несміливими першокурсниками ми переступили поріг нашого факультету і обрали історію справою свого життя. А тепер більше не буде у нас заликів, семінарів, атестацій, пам'ятної археологічної практики. Тут ми черпали мудрість історії, лізали почуття першої вдачі, і, на жаль, поразки, на педагогічному фронті. Дуже швидко проминали роки навчання і поки що не легко звикнулися з думкою: я — педагог, а викладачі, які називали і виховували мене, — мої колеги.

Аналізуючи пройдений етап, хоч п'ять років не таїть вже великий строк, хочеться багато пригадати. Проте, як складали перший в нашому житті залік з історичної хронології П. О. Кашировському, проникали в таємниці історії феодальної Русі і стародавньої Греції. Це був I курс, самий складний, саме тоді ми випробовували себе — чи вірно зроблений вибір, долали перші перешкоди на тернистому шляху до вершин історії. За своє студентське життя нам довелось скласти біля сорока іспитів, кожен з яких був хоч і маленьким, але все-таки кроком у науку. Але,

крім цього, була і громадська робота, і щорічна практика, поїздки в Москву і Ленінград. Нам не тільки допомагали оволодівати знаннями, але й допомагали знайти своє місце, зайняти активну житеву позицію. Час покаже, якими ми стали спеціалістами, але вже сьогодні можна впевнено сказати — більшою частиною арсеналу знань і моральних принципів ми зобов'язані нашому факультету, людям, які своєю щоденною практикою віддавали нам частинку себе. Сьогодні, додавши до цієї частинки свою долю, ми також будемо виховувати наступне покоління. А тому, розлучаючись з факультетом, хочеться сказати багато теплих слів і на адресу наших викладачів. Ми йдемо у велике життя, але вони залишаться в нашій пам'яті разом з друзями, знайденими в стінах університету.

Назавжди запам'ятуються лекції С. І. Аппатова: він вчив нас мислити і аналізувати, орієнтувались в потоці подій сучасності. Будемо пам'ятати Л. В. Нікуліну, яка була протягом декількох років куратором нашого курсу, допомагала нам стати не тільки спеціалістами, а перш за все, людьми. Можна з впевненістю сказати, що наш колектив — це багато в чому її дітище. Велике значення в студентські роки мала для нас громадсько-політична практика, а досягти успіхів допомагали нам доброта і підтримка Н. І. Калюжко.

Не можна розповісти про всіх, з ким довелось п'ять років зустрічатись на рідному факультеті. Але особисто мені хочеться сказати про людей, з якими доводилось контактувати майже щодня. Це доценти кафедри історії СРСР П. Г. Чухрій, і В. М. Міліч. Так вийшло, що саме вони приймали в мене вступ-

ний іспит, тобто фактично були першими людьми, які уособлювали для мене світ наук. Всі роки навчання в усіх сферах життя мій шлях пересікався з цими людьми. В. М. Міліч, не один рік їздив разом з нами на сільськогосподарські роботи. Пантелеїмон Григорович Чухрій керував лекторською групою факультету, куди життя привело майже кожного з нас, адже історик — це не тільки викладач, а перш за все — пропагандист. А на V курсі вони були нашими кураторами, націлювали нас на самостійне життя, і те, чого ми всі змогли досягти, результат їх допомоги і турботи.

Закінчено університет, але сьогодні, роз'їжджаючись в усі куточки нашої республіки, мріючи про майбутнє, ми ще й ще раз повертаемось в думках на наш факультет, відкриваємо двері кабінетів і кафедр, які відкрили нам дорогу у велике життя. І свої слова подяки я хочу доповнити рядками гімну, який народився на нашему курсі:

До свидання, вуз!
Ждуть нас школи ніде-то
причали, —
Но придет перший курс —
Все опять повторится
сначала.
Пусть пройдет много лет,
Пусть их время уносит
куда-то,
Но, родной факультет,
Мы твои не забудем
пенаты.
Будь же славен в веках!
Пусть студенты поют тебе
гимны.
Любим мы свой истфак
и, наверное, все же
взаимно!

Тетяна КЛІНТУХ,
студентка V курсу
історичного факультету.

НАШІ ВИПУСКНИКИ — НАША ГОРДІСТЬ

МОЛЧАНОВА Тетяна, ви-
пускниця геолого-географіч-
ного факультету.

КАПЕЛЮШНИЙ Олексій,
випускник факультету рома-
но-германської філології.

ЗВІТУЮТЬ ІСТОРИКИ

Ленінський ювілейний рік колектив історичного факультета ознаменував новими успіхами в учбовій, політико-виховній та науковій роботі. Виконуючи рішення ХХV з'їзду КПРС, листопадового (1979 р.) Пленуму ЦК партії, Постанову ЦК КПРС «Про дальший розвиток вищої школи та підвищення якості підготовки спеціалістів», партбюро, деканат, кафедри факультету добивалися підвищення методологічного рівня викладання, виховної спрямованості лекцій та семінарських занять, удосконалення спецкурсів та роботи наукових студентських семінарів. Про це йшла мова на звітно-виборчих зборах історичного факультету, у доповіді секретаря партбюро О. В. Гонтаря, виступах комуністів.

У минулому учбовому році факультет двічі займав перше місце серед гуманітарних факультетів по підсумкам соціалістичного змагання, підвищилася вимогливість викладачів, зросли якісні показники успішності студентів. Зимову сесію 42 студенти склали на «від-

мінно», 100 — на «відмінно» та «добре». Серед відмінників — комуністи Т. Петракова (II курс), С. Веселова (III курс), В. Левчук (IV курс).

Завершальний рік п'ятирічки відмічено новими досягненнями у наукових дослідженнях. Вийшла друком монографія доц. С. Й. Аппатова, серія історіографічних статей та рецензій доц. Д. П. Урсу, збірник документів та матеріалів «Підсонcem дружби та братерства» та ін. 14 викладачів факультету брали участь у наукових симпозіумах та конференціях у Москві, Ленінграді, Томську, Кишиневі, Саратові, Калінінграді, виступали з доповідями та повідомленнями. Доц. Д. П. Урсу стажувався у Сорбонському університеті, працював у архівах Франції. Пожавилася студентська наукова робота.

Значна увага приділялася на факультеті підвищенню суспільно-політичної активності та виробленню активної життєвої позиції студентів, поєднанню ідейно-політичного, трудового та морального виховання, за провадженню системи настав-

ницва.

Більш організовано, ніж минулого року, пройшла суспільно-політична практика на III (партгрупогр С. Веселова), IV (партгрупогр А. Гладонюк) та V курсах (партгрупогр В. Проханенко). Значну лекційно-пропагандистську роботу провели студенти під час сільськогосподарських робіт. Напередодні ленінського ювілею члени студентської лекторської групи тричі віїздили в район области, в селах та на підприємствах було прочитано понад 400 лекцій.

Зміцнili шефські зв'язки студентів III курсу з ГППУ № 11, яке стало постійною курсовою базою для проходження СПП. До університету неодноразово приходили подяки на адресу групи студентів-істориків, які на чолі з комуністом В. Герчуком з великим сумлінням працювали з важковихуваними підлітками в одному з жеків міста.

На історичному факультеті регулярно працювало два студентських клуба — кіноклуб «Сучасний світ очима кіно» та

інтерклуб при кафедрі історії СРСР. З 25 травня 1978 року, коли вперше загорівся екран кіноклубу, відбулося 11 засідань. Студенти зустрічалися з кінорежисерами В. М. Левіним, Я. Лупісом, Ф. Соболевим, дивилися фрагменти історико-революційних, художніх фільмів та фільмів про сучасні проблеми комуністичного виховання молоді, науково-популярні фільми Київської кіностудії.

У звіті партбюро, виступах комуністів З. В. Першиної, В. М. Немченко, І. К. Калмакана, А. Гладонюка, В. Архангельського та ін. були розкриті різні сторони діяльності партійної організації факультету, відзначенні недоліки, які мали місце у роботі, накреслені шляхи до їх подолання.

На зборах взяв участь і виступив секретар парткому університету Л. Х. Калустян, який звернув увагу на необхідність активізувати ідейно-виховну роботу на факультеті партгрупами кафедр — голівні ланці в навчанні і вихованні студентів. А також було підкреслено на важливість посилення виховної роботи серед молодих комуністів, розгортання соціалістичного змагання за гідну зустріч ХХVI з'їзду КПРС.

ПІДВИЩУВАТИ ЕФЕКТИВНІСТЬ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ РОБОТИ

I. П. ЗЕЛІНСЬКИЙ, проректор з наукової роботи.

Вільше як два роки назад було прийнято Постанову ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР «Про підвищення ефективності науково-дослідницької роботи у вищих учибових закладах». Це програмний документ для вищої школи країни, документ величезної теоретичної і практичної ваги.

Партія і уряд систематично звертали увагу на розвиток вузівської науки. Але документ 1978 року знаменний тим, що він стосується всієї вузівської науки в цілому, всього фронту досліджень, які проводяться в системі вищої школи країни. І спрямованої не тільки і не стільки на кількісні, як на якісні показники вузівської науково-дослідницької роботи, піднесення цієї діяльності до рівня завдань розвинутого соціалістичного суспільства.

Постанова ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР «Про підвищення ефективності науково-дослідницької роботи у вищих учибових закладах» зобов'язує вузи до більш широкого виконання наукових досліджень і прикладних розробок у відповідності з державними планами розвитку науки і техніки, програмами робіт з вирішення проблем відомих науково-технічних проблем і використання досягнень науки і техніки у виробництві.

І починаючи роботу необхідно з підвищення значимості такої тематики, яку ми беремо до розробки. Взято курс на відмову від кафедральної тематики і на переході до важливішої. Ми багато говорили про це, висували достатньо вагомі аргументи на користь такого переходу.

Необхідно підвищити роль університету як провідного вузу в галузі науково-дослідницької роботи; щоб стати головною організацією у виконанні комплексної тематики. На жаль, сьогодні ми не маємо належних успіхів у вирішенні цього питання. Тільки два наших підрозділи (ПНДЛ-2 і геолого-географічний факультет) виконують важливу тематику, у вирішенні якої університет є головним виконавцем. Це «Паливні елементи» і «Світовий океан».

Друге питання, яке стоїть перед нами, — це відношен-

ня до бюджетної тематики, втілення результатів завершених бюджетних робіт у виробництво. Поки що тут у нас багато недоліків. Щорічно у виробництво впроваджується тільки 2—3% заїнчених бюджетних науково-дослідницьких робіт. Тільки в НДІ фізики і на кафедрі теплофізики були випадки успішного впровадження у виробництво результатів держбюджетних робіт. В останніх підрозділах цього нема. Це — негативне явище.

Серед резервів, які в цій роботі і практично сьогодні не використовуються, — передача науково-технічних досягнень, впровадження винаходів, створених по бюджетній тематиці, участь у виставках з результатами бюджетних робіт, створення реклами листів, проспектів, буклетів і багато іншого.

Показники господарів роботи з року в рік покращуються і мають досить великий вигляд. Ріст господарів науково-дослідницьких робіт щорічно складає 10—14%, переконливим є економічний ефект, який тільки за 1979 рік склав більше 8 млн. карбованців. Але, чи можемо ми задовільнятись цими досягненнями?

Звичайно, ж, ні.

Нам необхідно більш вимогливо, більш критично підходити до вибору тематики, вибору замовників, ставити більш високі вимоги до техніко-економічного обґрунтування проблем, які приймаються на розробку. Слід посилити контроль за розробками господарів тематики.

По-перше, слід всебічно уникати мілкої тематики. Практика показала, що мілкі теми, як правило, не дають нічого ні наукі, ні практиці, ні учбовому процесу. Крім того, в нас є на цей рахунок прямі вказівки Мінвузу республіки про необхідність всебічного зміцнення і комплектування тематики.

По-друге, необхідно більш сміливо виходити на підприємства, виробничі об'єднання і агропромислові комплекси, тобто ті підрозділи народного господарства, які можуть використовувати в себе у найкоротші строки результати наших досліджень.

нитца.

Більш організовано, ніж минулого року, пройшла суспільно-політична практика на III (партгрупогр С. Веселова), IV (партгрупогр А. Гладонюк) та V курсах (партгрупогр В. Проханенко). Значну лекційно-пропагандистську роботу провели студенти під час сільськогосподарських робіт. Напередодні ленінського ювілею члени студентської лекторської групи тричі віїздили в район области, в селах та на підприємствах було прочитано понад 400 лекцій.

Зміцнili шефські зв'язки студентів III курсу з ГППУ № 11, яке стало постійною курсовою базою для проходження СПП. До університету неодноразово приходили подяки на адресу групи студентів-істориків, які на чолі з комуністом В. Герчуком з великим сумлінням працювали з важковихуваними підлітками в одному з жеків міста.

На історичному факультеті регулярно працювало два студентських клуба — кіноклуб «Сучасний світ очима кіно» та

основних показників, які враховуються при оцінці діяльності вузу за кожен календарний період.

На жаль, ця діяльність практично відсутня на біологічному і геолого-географічному факультетах. Не займаються винахідництвом вчені кафедр аналітичної і неорганічної хімії, Ботанічного саду. Слабко поставлена робота в астрономічній обсерваторії, на кафедрі, фізики-хімії полімерів і колоїдів.

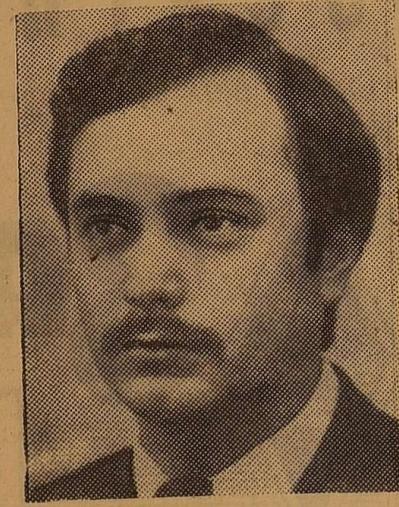
Багато недоліків є у виданні монографій, підручників і учибових посібників з грифом Мінвузу. Адже при Одеському університеті діє редакція видавничого об'єднання «Вища школа» і в нас більше можливостей для цієї роботи, ніж в інших вузах. Але, по цьому показнику (монографії і підручники з грифом Мінвузу) ми посядаємо одне з останніх місць у групі провідних вузів.

Великим недоліком роботи в ОДУ в роки дев'ятої і десятої п'ятирічок є те, що жодна з розробок університету не була відзначена державними преміями СРСР і Української Республіки, іменними преміями видатних радянських вчених. Нам на це неодноразово вказував Мінвуз УРСР.

Згідно з Постановою ЦК КПРС і Ради Міністрів від 1979 року Мінвуз СРСР один раз в два роки буде проводити конкурси на кращу науково-дослідницьку роботу з врученням дипломів і грошових премій. Для цих цілей встановлено десять перших премій по 2000 карбованців, двадцять других — по 1000 карбованців і п'ятдесят третіх по 500 карбованців кожна. Необхідно використовувати названі конкурси для подання наших наукових досягнень.

В нашому університеті є чимало прикладів поглибленої науково-дослідницької роботи. Доказом цьому може бути діяльність інституту фізики, який очолює тов. В. М. Білоус. В дні підготовки до ХХVI з'їзду КПРС всі свої зусилля колектив ОДУ спрямовані на подальше підвищення ефективності науково-дослідницької роботи, яка є важливим внеском у вирішення завдань, які стоять перед нами.

НАШІ ВИПУСКНИКИ — НАША ГОРДІСТЬ

СИРОТЕНКО Валерій, випускник юридичного факультету.

ШИШКОВ Володимир, випускник факультету романо-германської філології.

ГАДЖІЙ Ольга, випускниця юридичного факультету.

СТОЛІТІНА Лариса, випускниця механіко-математичного факультету.

СТРАКОЛАЙТИС Ірина, випускниця механіко-математичного факультету.

СТУДЕНТЦІ ОДУ— МЕДАЛЬ АН УРСР

Президія АН УРСР в своїй постанові від 18 лютого 1980 року присудила медаль і премію студентці VI курсу заочного відділення Одеського держуніверситету ім. І. І. Мечникова Чумаченко Розалії Матвіївні за наукову роботу «Порівняльне дослідження проникливості крізь мембрани і гістогематичні бар'єри та динаміки розподілу, протеїдизації та катаболізму 14 С — феназепаму та 14 С — седуксену в організмі мишей».

ВИСОКА НАГОРОДА

Колегія Міністерства вищої і середньої спеціальної освіти СРСР і Президія ЦК профспілок підсумувала змагання колективів науково-дослідних інститутів вищих училищ закладів за підвищення ефективності і якості роботи, успішне виконання завдань десятої п'ятирічки за 1979 рік. Колектив науково-дослідного інституту фізики Одеського держуніверситету за високі показники у впровадженні нагороджений Почесною грамотою Міністерства вищої і середньої спеціальної освіти СРСР і ЦК профспілок працівників освіти, вищої школи і наукових закладів.

СКЛАДАЮТЬ ЗАОЧНИКИ

З добрими результатами підійшли до літньої екзаменаційної сесії студенти V курсу історичного факультету. Підготовка до іспитів, контрольні роботи в період між сесіями сприяли підвищенню успіхам. Студенти вже склали три екзамени і два заліки. Їх результати слідчать про серйозне ставлення до справи навчання у вузі.

На «відмінно» складають сесію сім студентів, а десять студентів курсу отримали лише по одній оцінці «добре». Хочеться відзначити хорошу підготовку до іспитів таких студентів, як Кирченко, Матвієнко, Пасічник, Чарська, Андрійченко, Ефименко, Давиков, Антипенко, Швець, Кавул, Русова та інші.

Разом з тим, деякі студенти недостатньо попрацювали під час підготовки до іспитів. Серйозне занепокоєння викликає стан справ у студента Бернауського. Хочеться сподіватись, що він знайде сили для того, щоб виправити становище.

Успіхи в період цієї літньої сесії сприятимуть нашій роботі при написанні дипломних робіт і складанні державних іспитів.

А. ГУЦОЛ,
староста курсу.

ЗАПОРУКА УСПІХУ

Всі загони нашого університету добре підготувались до виконання відповідальних завдань в літній період. Про це повідомили командири і комісари студентських будівельних загонів О. Ридзанюк, Л. Дащевська, А. Георгієв, П. Колишко, Н. Семенюк, П. Черевко та інші. Бійці загону «Факел-80» I курсу фізичного факультету, наприклад, пройшли професійну підготовку, набули спеціальностей столярів, стропальників, машиністів.

Відбувся мітинг, присвячений від'їзу бійців на місце роботи, на якому виступив перший секретар Одеського міського КПУ П. С. Дацько. Командири і комісари загонів були прийняті в парткомі ОДУ.

27 червня 1980 р.

ЛЕКЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ СТУДЕНТІВ: ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ, ЗАВДАННЯ

Лекційна робота посідає важливе місце в діяльності комсомольського бюро історичного факультету. За весняний семестр 1979—1980 учбового року в лекторській роботі мідосягли великих успіхів. На 1980 рік було заплановано прочитати 500 лекцій. Але ця кількість була прочитана до 22 квітня, до дня народження В. І. Леніна. Що ж сприяло цьому успіху?

По-перше, було централізовано керівництво лекційною роботою, створено штаб лекторської групи. Лекторська група складалася з кращих лекторів факультету.

По-друге, ідеологічний секретар комсомольського бюро факультету розподілив кількість лекцій з визначених тем. Так, враховуючи, що найбільший інтерес у слухачів викликає внутрішня і зовнішня політика КПРС і Радянського уряду, значна кількість лекцій була присвячена саме цій темі.

Потрет, успіху групи сприяли візди лекторів-студентів у райони Одеської області. Це мало особливе значення, а

тому хочеться подякувати декана факультету професора З. В. Першину за велику допомогу.

Все ще сприяло значним успіхам лекторської групи.

Крім цього, хочеться вказати ще на один момент. На історичному факультеті успішно діє система навчання членів лекторської групи. Були проведені заняття: «Про завдання лекторської групи в світі рішені листопадового пленуму ЦК КПРС», «Постанова ЦК КПРС «Про 110-у річницю з дня народження Володимира Ілліча Леніна», «Радянська військова система». Велику допомогу лекторам-початківцям надав С. Й. Аппатов, інші вчені і викладачі факультету. Основ-

не завдання, яке необхідно вирішувати молодим лекторам, — це вдосконалення лекторської майстерності. Для вирішення цієї проблеми необхідна наукова організація праці лекторів. І отане, про що хочеться сказати, коли підводиш підсумки нашої лекторської роботи, — це необхідність обміну досвідом з комсомольськими організаціями інших факультетів.

Лише при цій умові ми зможемо досягти ще більших успіхів.

П. РАЙНОВ,
заст. секретаря
комсомольського бюро
факультету з ідеологічної
роботи.

— облік можливостей і резервів;
— рекомендації комітету комсомолу;

Факультетські плани читання лекцій були затверджені на засіданні комітету комсомолу університету і стали основою для складання загальноуніверситетського плану лекційної пропаганди.

У минулі роки великим недоліком лекційної роботи студентської лекторської групи університету був нездовільний облік і контроль. Сьогодні цей недолік усунено: в комітеті комсомолу ведеться облік і контроль прочитаних лекцій, але на деяких факультетах він все ще бажає бути кращим.

В комітеті комсомолу є журнал обліку прочитаних лекцій.

Намічено проводити періодичний контроль, який дозволить судити про регулярність, планомірність в роботі факультетських лекторських груп, вносити певні корективи. Ведеться облік розподілу путівок для читання лекцій. Корінці путівок надходять знову до комітету комсомолу, де розподіляються за тематичними напрямками.

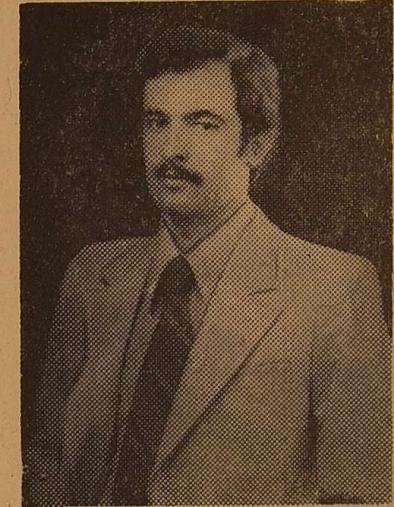
Накінець, у нас створено картотеку на факультетські лекторські групи. В ній зібрані картки, в яких є дані про 486 студентів-лекторів.

Таку систему обліку і контролю ми рекомендуюмо комітетам і бюро факультетських комсомольських організацій.

Звертаючись до досвіду роботи лекторської групи істфаку, хочеться відзначити ще один момент, про який не сказав Петро Райнов і який має, на мій погляд, вирішальне значення. Це бажання працювати, комсомольська ініціатива, професійний підхід до справи. Дуже часто доводиться чути такі скарги: «Не знаємо, де можна прочитати лекції», «Нема відповідних баз для їх читання». Від істориків таких скарг не було. Історики не чекають, поки їм піднесуть все готове. Вони давно знайшли шлях до відділу лекційної

Заняття в університеті закінчились, завершувався сесія, не забаром студент розійтися в усі кінці Радянського Союзу, але лекційна діяльність студентської лекторської групи університету продовжується. Влітку студенти будуть читати лекції в межах обласного агітпіху «Урожай-80», в складі СБЗ, в клубах і школах рідних міст і сіл. Бажаємо їм успіху!

НАШІ ВИПУСКНИКИ — НАША ГОРДІСТЬ

ФЕДОСЕНКО Олександр, випускник хімічного факультету.

ГУЖАВІНА Олена, випускниця хімічного факультету, випускниця філологічного факультету.

ДЯДИНЧУК Галина, випускниця філологічного факультету.

ЖМУРІНА Ольга, випускниця філологічного факультету.

ЦВИГУН Олена, випускниця геологічно-географічного факультету.

В КОМІТЕТИ КОМСОМОЛУ

На черговому засіданні комітету комсомолу були заслушані і затверджені такі питання:

1. Про хід літньої екзаменаційної сесії.
2. Про роботу штабу «Абітурієнти-80».
3. Про готовність комсомольських організацій ОДУ до троївого семестру.

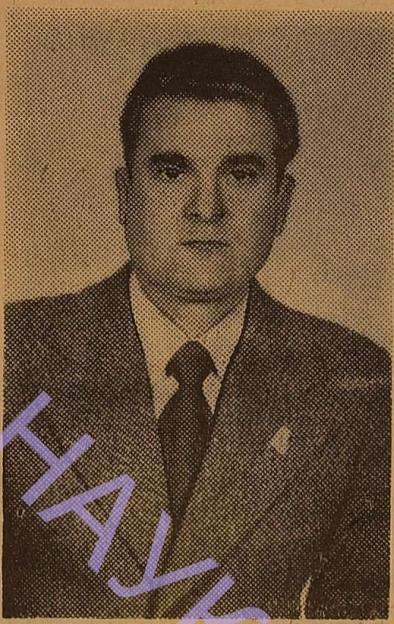
4. Про спільну діяльність комітету комсомолу, комсомольських організацій факультетів з організаціями ДТСААФ факультетів і університету з військово-патріотичного виховання.

5. Про ідейну, політико-виховну роботу і лекційну пропаганду серед бійців СБЗ

ЗА НАУКОВІ КАДРИ

3 стор.

С. Й. АППАТОВ – ДОКТОР НАУК

Колектив історичного факультету прагне з честью виконати взяті зобов'язання по реалізації рішень ХХV з'їзду КПРС, бере активну участь у виконанні плану Х п'ятирічки. Один із найважливіших напрямків в цій великій і відповідальній роботі — підготовка кадрів найвищої кваліфікації.

9 червня 1980 року на засіданні спеціалізованої Ради по захисту докторських дисертацій при інституті США і Канади АН СРСР доцент С. Й. Аппатов захистив дисертацію на здобуття вченого ступеня доктора історичних наук на тему: «Загальні проблеми європейської політики США після другої світової війни. Критичний аналіз концепцій американської буржуазної політології».

Це вже друга докторська дисертація, захищена істориками за роки десятої п'ятирічки. Таким чином, свої зобов'язання по цьому показнику факультет виконав.

Ім'я Семена Йосиповича Аппатова добре відоме громадськості університету і міста.

Закінчивши факультет міжнародних відносин Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка, С. Й. Аппатов працював у Одесі лектором-методистом обласного лекційного бюро,

викладачем і директором курсів іноземних мов, підготував і захистив дисертацію на здобуття вченого ступеня кандидата історичних наук з проблеми: «Американська буржуазна історіографія про німецьку проблему і політику США в німецькому питанні».

Наукові пошуки С. Й. Аппатова зосереджені на вивченні і критичному аналізі буржуазної історіографії, історії міжнародних відносин. В межах цієї проблеми він проаналізував американські концепції політики США в Ірані після другої світової війни, дав партійно-класову оцінку різним напрямкам в буржуазній політології навколо процесу розрядки напруженості в Європі.

Підсумки цих досліджень обґрунтовані в монографії С. Й. Аппатова «США і Європа: загальні проблеми американської континентальної політики» і в ряді його статей.

Ім'я С. Й. Аппатова добре відоме далеко за межами університету. І це не випадково: він частий гість робітничих і сільських аудиторій, студенцьких гуртожитків, військових частин, його слово — переконливої пропагандиста, члена Спілки журналістів СРСР, часто зувається у виступах по радіо і телебаченню, на сторінках обласної преси.

Компетентність, принципопочуття, постійна напруженість праця здобули С. Й. Аппатову авторитет серед колег, студентів, громадськості міста.

Комуністи неодноразово обирали його партійним кандидатом, він керує народним університетом міжнародних відносин. Два строки підряд С. Й. Аппатов обирається депутатом Центральної радириади народних депутатів.

Вітаючи Семена Йосиповича з успішним захистом докторської дисертації, ми бажаємо йому творчих успіхів, активної плідної громадської роботи на благо нашого університету, на благо нашої Батьківщини.

З. ПЕРШИНА,
професор.

ВАЖЛИВА ЛАНКА

Закінчились звіти і вибори в групах і постах народного контролю університету. Обрано новий склад головної групи народного контролю, її керівні органи.

Звітно-виборча кампанія проходила в період всенародного підйому, викликаного святкуванням 110-ї річниці з дня народження В. І. Леніна, 35-річчя Перемоги радянського народу в Великій Вітчизняній війні, підготовкою до ХХVI з'їзду партії. Все це знайшло відображення у доповідях голів постів і груп народного контролю в підрозділах університету, виступах представників адміністрації.

Характерними рисами для цієї кампанії стала висока самокритичність звітних доповідей, конкретність пропозицій про поліпшення роботи постів і груп. А завдання, які стоять перед новим складом народного контролю, чимали. Посилення контролю за якістю учбового процесу, правильного і цілеспрямованого використання коштів, які виділяються на науково-дослідницьку роботу, система побуту і громадського харчування студентів, діяльність господарчих підрозділів — ось далеко не повний перелік питань, вирішувати які необхідно народним контролерам, разом з адміністрацією і активом підрозділів.

Для цього у нового складу головної групи, постів і груп на факультетах є все необхідне. Майже половина нового складу народних контролерів — комуністи, більше двох третин — особи з вищою освітою. 70% складу народних контролерів вже мають досвід роботи — вони обрані вдруге. А що стосується нових товаришів, то в переважній більшості вони — активісти, переважно виконані окремих доручень.

На сьогоднішньому етапі комуністичного будівництва народний контроль став вагомою силою, став невід'ємною частиною радянської політичної системи. Партия і уряд, партійні і радянські органи на місцях надавали і

читачеві дізнатись, як тодішні освічені верстви оцінювали ті чи інші предмети, речі, події та окремі особливості і властивості людей, їхню поведінку, почуття, мову тощо.

Епітети можуть характеризувати означуваний іменник або з позитивного, або з негативного боку. Подамо до кількох іменників зареєстрованих до них в словникові епітети, правда, не всі, а тільки деякі, найхарактерніші, найяскравіші.

Дружба — бескорыстная, всепобеждающая, чистосердечная.

Имя — благозвучное, изящное, причудливое, эффектное; заезженное, избитое, неудобопроизносимое.

Речь — здатность говорить, висловливать свої думки; розмова, мовлення; благозвучная, вдохновенная деревая, культурная, лаконичная, проникновенная, шелковая; вялая, грубая, запутанная, нудная, полуграмотная, скончанная, шепелявая.

Фраза — висловлювання, що становить смислову та інтонаційну єдність: виразительна, дохочива, изящна, колоритна, нарядна,

надають народним контролерам дієву допомогу. Партийний комітет університету керує і спрямовує діяльність головної групи, постів і груп народного контролю в підрозділах університету. За підсумками перевірок, проведених в роки Х п'ятирічки, партком прийняв ряд рішень, направлених на усунення недоліків, поліпшення роботи в цілому.

Новим проявом піклування партії про зміщення органів народного контролю, підвищення їх ролі в комуністичному будівництві стала Постанова ЦК КПРС «Про заходи з подальшого поліпшення роботи органів народного контролю і зміщення партійного керівництва ними в зв'язку з прийняттям Закону про народний контроль в СРСР». Висновки і положення, які містяться в цьому документі, — це велика програма діяльності народних контролерів.

В свою чергу, головній групі, постам і групам на місцях слід і надалі надавати дієву допомогу партійному комітету, адміністрації університету у вирішенні завдань, які стоять перед колективом в Х п'ятирічці і гідні зустрічі ХХVI з'їзду Комуністичної партії Радянського Союзу.

Контроль і перевірку необхідно підпорядкувати тому, щоб була досягнута ритмічна, чітка і погоджена робота всіх ланок університету, а чітке дотримання встановлених правил повинне стати законом для всіх дільниць роботи.

Постам і групам народного контролю, головній групі слід чіткіше координувати свої дії з громадськими організаціями, уникати повторів у роботі. На зборах активу Одеської обласної партійної організації і органів народного контролю області 15 червня цього року відзначалось, що подібні паралелізми і повтори в роботі приводять до того, що одні підрозділи перевіряються багаторазово з одних і тих же пітань, а інші довгий час ніхто не турбує.

Перевірки не повинні носити

ти епізодичний характер. Не слід чekати вказівок «звіху», чергової ревізії та інших подібних моментів. При кожній перевірці, крім трактування негативних фактів і явищ, слід проводити глибокий, аргументований аналіз причин, які привели до такого стану справ, намагатись виробляти дієві рекомендації по усуненню відзначених недоліків, обов'язково узагальнювати позитивний досвід роботи. Народний контроль в університеті повинен стати всеохоплюючим, поширюватись на всі галузі діяльності, всі проблеми, які вимагають втручання.

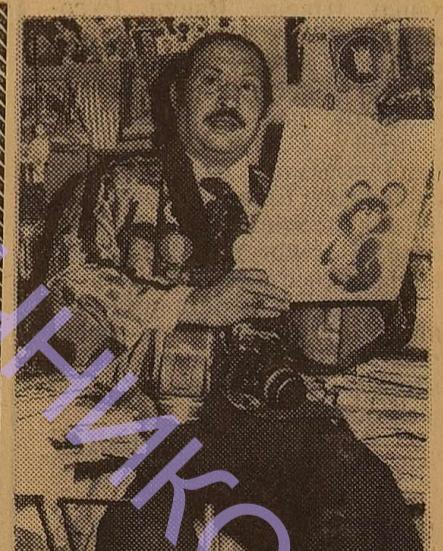
Необхідно уdosконалювати стиль і методи діяльності постів і груп на місцях, все більш підтримувати ініціативу народних дозорців.

Слід приділяти велику увагу уточненню в роботі, оформленню і регулярно обновлювати куточки народного контролю, висвітлювати роботу народних контролерів органами стiнної преси університету. Адже сьогодні часто густо можна бачити незаповнені стенді груп народного контролю, не всюди є інформації про склад постів і груп народного контролю. Цій інші недоліки слід вправити новому складу НК, обраному в ході звітних виборів.

Разом з тим, принципова діяльність народних контролерів повинна находити підтримку з боку адміністрації на місцях, в деканатах факультетів, керівництва наукових закладів. Центральний Комітет партії вимагає рішучих виступів проти тих, хто не реагує на пропозиції народних контролерів, іх ініціативу.

У Постанові ЦК КПРС «Про заходи з подальшого поліпшення роботи органів народного контролю» відзначено, що завдяки піклуванню партії народний контроль петрорився у велику загальнодержавну і громадську силу в справі зміщення дисциплін і законності, став важливою ланкою радянської політичної системи. Ця висока оцінка одночасно вимагає вимогливості в роботі народного контролю на сучасному етапі.

Є. АНАНЬЄВ,
член головної групи
народного контролю ОДУ.

Туніський спортивний фотокореспондент **Бешир МАНУБІ** — володар рiдкiсної колекцiї олiмпiйських сувенiрiв. Вiн зiбрав близько 20 тисяч значкiв, вимпелiв, фотографiй, плакатiв, кожен з яких по-вiязаний зi свiтовим oлiмпiйским рухом.

Зараз фотограф-колекцiонер готується поїхати на Олiмпiаду в Москву.

Фото В. Лебедєва.

Редактор М. ПЕТРОВ.

Слово про слово

СЛОВНИК НОВОГО ТИПУ

Таким словником є «Словарь епітетів русского литературного языка». К. С. Горбачевіча та Е. П. Хабло, виданий Інститутом російської мови АН УРСР. У передмові автори пишуть, що їхній словник є першою спробою укладти саме словник епітетів, вжитих у художній та суспільно-публіцистичних творах російської і радянської літератури — від Пушкіна до наших днів.

У словникові близько до 500 широко відомих у російській літературній мові іменників подані епітети, вжиті в реченнях, які були дібрані з творів понад 600 письменників та публіцистів ХІХ—ХХ ст. Тільки до багатьох іменників наведено по 5—10 епітетів, а до більшості — від кількох десятків до декількох сот. Так, до слова **глаза** подано понад 400 епітетів, до слова **речь** — 347, до слова **язик** — 277, до слова **женщина** — 200. Отож, у словникові зареєстровано

понад 10.000 епітетів.

Епітети, як відомо, бувають **художні** і **логічні** або **граматичні**.

Художні епітети — це означення, яким властива особлива виразність, емоційність, що ображе означення, яке зумовлене переважно вживанням слова в переносному значенні. Наприклад: **весна**-красна, сонячна, юна; **очі** — василькові, карії, фіалкові; **надія** — блискуча, радісна.

Логічні або **граматичні** епітети — це означення, які вказують не на індивідуальні, а на загальні властивості предмету. Наприклад: **біле** полотно, **чорна** кішка, **холодна** вода, **срібна** ложка. У рецензованому словникові подані переважно художні епітети, які належать до золотого фонду національної мови. Значення кожного епітету, поданого до іменника в словникові, досить повно розкриває, характеризує речення. А це дає можливість

читачеві дізнатись, як тодішні освічені верстви оцінювали ті чи інші предмети, речі, події та окремі особливості і властивості людей, їхню поведінку, почуття, мову тощо.

Епітети можуть характеризувати означуваний іменник або з позитивного, або з негативного боку. Подамо до кількох іменників зареєстрованих до них в словникові епітети, правда, не всі, а тільки деякі, найхарактерніші, найяскравіші.

Дружба — бескорыстная, всепобеждающая, чистосердечная.

Имя — благозвучное, изящное, причудливое, эффектное; заезженное, избитое, неудобопроизносимое.

Речь — здатность говорить, висловливать свої думки; разговор, мовлення; благозвучная, вдохновенная деревая, культурная, лаконичная, проникновенная, шелковая; вялая, грубая, запутанная, нудная, полуграмотная, скончанная, шепелявая.

Фраза</